

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50001/2022/7.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Ivancsó Attila Viktor ügyvéd (CÍM1) által képviselt Felperes CÍM2 alatti lakos felperesnek -, a Dr. Krausz Ilona ügyvéd (CÍM3) által képviselt Alperes CÍM4 alatti székhelyű alperes ellen, munkabér követelés iránt indított perében az Egri Törvényszék 33.M.70037/2021/25. számú ítélete ellen a felperes által 26., 28. számon benyújtott fellebbezések folytán indult eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, míg azt fellebbezett részében részben megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek bruttó 1 001 650 (egymillió-egyezerhatszázötven) forintot és ezen összeg után 2020. június 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

Az alperes által a magyar állam javára külön felhívásra megfizetendő eljárási illeték összegét 75 833 (hetvenötezer-nyolcszázharminchárom) forintra felemeli, míg az állam terhén maradó elsőfokú illeték összegét 176 942 (százhetvenhatezer-kilencszáznegyvenkettő) forintra leszállítja.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét annak fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10 975 (tízezer-kilencszázhetvenöt) forint másodfokú eljárással felmerült költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a magyar államnak külön felhívásra 80 271 (nyolcvanezer-kettőszázhetvenegy) forint feljegyzett fellebbezési illetéket, a fennmaradó 45 153 (negyvenötezer-százötvenhárom) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperes az alperes által üzemeltetett CÍM5 található (VENDÉGLÁTÓEGYSÉG NEVE) állt alkalmazásban. A vendéglátóhely hétfő és péntek között 6-18 óráig, míg szombaton 6-13 óráig tartott nyitva, ezen időben 1 pultos munkakörben alkalmazott munkavállaló dolgozott.

[2] A felperes 2016. augusztusától öregségi nyugdíjban részesült, emellett 2017. január-április hónapban egyszerűsített foglalkozásban dolgozott az alperesnél. A felek 2017. május 12. napján írásbeli munkaszerződést írtak alá, mely szerint az alperes pultos munkakörben, heti 10 órás munkaidőben, havi 40 500 forint személyi alapbérrel alkalmazta az alperest. Ezen írása foglalt munkaszerződéstől eltérően azonban a felek szóban akként állapodtak, hogy a felperes váltásban dolgozik a vendéglátóhelyen hétköznapi napi 12, szombaton napi 6 órában, nettó 800 forint órabér mellett. Az alperes munkaidőnyilvántartást nem vezetett, a szóbeli megállapodás alapján a felperesnek járó munkabért (ÜGYVEZETŐ) zárt borítékban helyezte el. A szóbeli megállapodás szerinti összegű munkabér átvételéről okirat nem készült.

[3] 2019. január 3. napján írásbeli munkaszerződés-módosítás készült, melyben a munkavállaló havi bruttó alapbérét 48 800 forintban állapították meg, az alperes ugyanakkor továbbra is a felek szóbeli megállapodásának megfelelően foglalkoztatta az alperest.

[4] Az alperesnél szabadság-nyilvántartás nem volt, a felperes és váltótársa kezdetben hétfőtől szerdáig, majd ezt követő héten csütörtöktől szombatig, később pedig heti váltásban dolgozott. A felperes 2020. március 18. napján dolgozott utoljára.

[5] A felperes módosított keresetében kérte kötelezni az alperest elmaradt fizeteskülönbözet jogcímén 1 567 800 forint és 115 200 forint elmaradt munkabér, valamint ezek 2020. június 1. napjától számított kamata, valamint 141 435 forint szabadságmegváltás megfizetésére. Érvényesíteni kívánt jogként a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 42. § (2) bekezdését, emellett a 136. § (1) bekezdést, 139. §-t és 140. §-t jelölte meg, ugyanakkor tényállásként arra hivatkozott, hogy a felek szóbeli megállapodása szerint nettó 800 forintos órabérben állapodtak meg, azonban az alperes 2017, 2018. és 2019. évre ténylegesen csak 500 forintot órabért fizetett meg. A két összeg különbségének megfizetésére irányult keresete, mely különbség évente (1742 munkaóra és 26 hét figyelembevétele mellett) 522 600, összesen 1 567 800 forint. Állította, hogy utolsó - 115 200 forint összegű - fizetését nem kapta meg, továbbá 2017-2019 években szabadságon nem volt.

[6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előbb arra hivatkozott, hogy a felperessel az írásbeli munkaszerződés szerinti tartalommal jött létre a munkaviszony, utóbb nem vitatta, hogy a felperessel 800 forintos órabérben állapodott meg és a felperes az által hivatkozott beosztás szerint dolgozott. Álláspontja szerint a foglalkoztatás munkaidőkeretben történt. Állította, hogy a felperes a munkabérét megfizette.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével marasztalta az alperest a felperes részére elmaradt munkabér címén bruttó 115 200 forint és ezen összeg után 2020. június 1. napjától járó törvényes késedelmi kamat, valamint szabadságmegváltás címén bruttó 141 435 forint megfizetésében, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy az alperes javára fizessen meg 50 000 forint perköltséget. Az alperest kötelezte 15 167 forint eljárási illeték megtérítésére és megállapította, hogy a fennmaradó 237 608 forint illeték az állam terhén marad.

[8] Az Mt. 14. §-ának felhívásával a felperes és alperesi törvényes képviselő egyező előadására alapján megállapította, hogy az írásbeli munkaszerződéssel ellentétben a felek közötti munkaszerződés nettó 800 forintos órabér mellett jött létre; a felperes napi munkaideje hétfőtől péntekig napi 12 óra, míg szombaton napi 6 óra volt, változó – a váltótársával egyeztetett – beosztás mellett.

[9] Akként értékelte, hogy a felperes az 1 567 800 forint megfizetésére irányuló keresetét rendkívüli munkavégzés díjazása jogcímén terjesztette elő, ezért vizsgálta, hogy a felperes foglalkoztatása ténylegesen milyen munkaidőbeosztás szerint történt. Megállapította, hogy a felek megállapodása a munkaidőbeosztás tekintetében nem felelt meg sem az Mt. 92. § (2) bekezdésében foglaltaknak, sem az Mt. 96. § (2) bekezdésének és az Mt. 93.-94. §-aiban szabályozott munkaidőkeretben való foglalkoztatásnak. A felperes egyenlőtlen munkaidőbeosztás szerint dolgozott, így jogviszonyára az Mt. 98. § (1), (2) bekezdése és 99. § az irányadó. Az alperes terhére értékelte, hogy nem vezetett az Mt. 134. § rendelkezéseinek megfelelő hiteles és ellenőrizhető munkaidőnyilvántartást, azonban rögzítette, hogy a rendkívüli munkavégzés időtartamát és mértékét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdése alapján felperesnek kellett volna bizonyítania. A felperes ugyanakkor e körben érdemi nyilatkozatot sem tudott tenni, a rendkívüli munkavégzés időpontját, időtartamát nem bizonyította, így a Pp. 265. § (2) bekezdése keresetét bizonyítottság hiányában el kellett utasítani.

[10] Rögzítette, hogy az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja, 155. § (1)-(3) bekezdése, 156. § (1) bekezdés b) pontja, 157. § (1) bekezdése és 158. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles volt munkabért fizetni a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig. A kifizetést az utolsó havi munkabér vonatkozásában a Pp. 522. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az alperes volt köteles bizonyítani, azonban e bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezért ennek megfizetésére kötelezte, az Mt. 31. § szerint irányadó, a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:48. § szerinti törvényes késedelmi kamattal.

[11] Az alperes bizonyítási kötelezettsége volt hiteles és ellenőrizhető munkaidőnyilvántartás benyújtása, illetőleg ennek hiányában a felperes által igénybe vett szabadságnapok bizonyítása. Kizárólag a 2017. szeptember-december között kiállított bérjegyzékek tartalmaznak szabadságelszámolást, azonban ezek hitelessége is megdőlt, hiszen a ledolgozott munkaidő tekintetében sem valós adatokat rögzítenek. A felperes a perben következetesen állította, hogy évi szabadságát nem tudta igénybe venni, vallomását alátámasztotta tanú tanú vallomása is. Mivel az alperes nem tudta bizonyítani az éves rendes és pótszabadság kiadását, az Mt. 125. §-a alapján annak megváltására volt köteles. A felperes szabadságmegváltás címén előterjesztett keresetét összecsúszásában az alperes nem vette vitássá, ezért a kereset szerint kötelezte az alperest.

[12] Az elsőfokú bíróság mellőzte az alperes utólagos bizonyítás körében felajánlott okirati bizonyítását, mivel az nem felelt meg a Pp. 220. § (1) bekezdésének.

[13] A Pp. 83 § (2) bekezdése alapján kötelezte a nagyobb részben pervesztes felperest az alperes perköltségének megtérítésére, figyelembe véve az alperesi jogi képviselő által kifejtett tevékenységet és az ügy bonyolultságát is. A pertárgy értékét a felperes keresetváltoztatását megelőzően érvényesített összegekre tekintettel 4 212 921 forintban állapította meg, ehhez viszonyítottnak a felperes pervesztességének arányát 94%-ban határozta meg. A Pp. 101. § (1) bekezdés, 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte alperest a pervesztességével arányos kereseti illeték megfizetésére, megállapította, hogy a kereseti illeték fennmaradó összege a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel az állam terhén marad.

[14] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával kérte az alperest marasztalni 1 567 800 forint elmaradt munkabérgülönbözet és annak 2020. június 1. napjától a kifizetés napjáig számított törvényes kamata megfizetésére, kérte továbbá, hogy a Pp. 83. § (4) bekezdés második fordulata alapján a leszállított követelés tekintetében a bíróság mellőzze a pervesztesség megállapítását és a pervesztesség-pernyertesség arányát a leszállított követelés alapján állapítsa meg. Kérte továbbá kötelezni az alperest másodfokú eljárással felmerült költségei megfizetésére.

[15] Jogi érvelése szerint az elsőfokú bíróság által vizsgált rendkívüli munkavégzés időtartamának bizonyítása körében a Pp. 265. § (2) bekezdés c) pontja szerinti bizonyítási szükséghelyzetben volt a felperes, mivel az alperes semmilyen valós nyilvántartást nem vezetett. Ezért a Pp. 265. § (3) bekezdése alapján a bíróság a felperes állítását valószínűsíthetően fogadhatta volna el, figyelembe véve azt, hogy a vendéglátóhelyek köztudomásúlag a forgalomtól függően gyakran tovább nyitva tartanak. Kiemelte ugyanakkor, hogy rendkívüli munkavégzés díjazása címén keresetet nem terjesztett elő, az 1 567 800 forint megfizetését elmaradt munkabérgülönbözet címén kérte. Sérrelmezte, hogy e vonatkozásban az elsőfokú ítélet indokolást nem tartalmaz.

[16] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte tanú1 tanú vallomását és megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy tanú1 később és rövidebb ideig volt alkalmazva, ezért kapott kevesebb pénzt. tanú5 tanúvallomásának értékelése során kérte figyelembe venni, hogy a meghallgatás előtt is az alperes alkalmazásában állt és oda is kívánt visszamenni, ezért vallomása nem tekinthető érdektelennek. A felperes és alperesi törvényes képviselő egybehangzó nyilatkozata szerint a felperes 800 forintos órabér mellett állt alkalmazásban, a teljes összeg megfizetését az alperes nem bizonyította. Mivel az alperesi törvényes képviselő elismerte, hogy a megállapodásuk 800 forintos órabérre vonatkozott, a Pp. 522. § (1) bekezdés b) és c) pontjai alapján az alperesnek kellett bizonyítani ezen összeg megfizetését. Az alperes szavahihetőségének megítélése során kérte figyelembe venni az alperes per során tett eltérő nyilatkozatait. Hivatkozott továbbá az Mt. 156. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra.

[17] Állította, hogy az egymásnak ellentmondó alperesi nyilatkozatokra tekintettel a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy az általa követelt összeg számítási módját egyértelműen meghatározza a perben, a követelés leszállítása így nem értékelhető a terhére.

[18] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a széleskörű bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékokat helytállóan mérlegelte, a felperes munkabérét és a megállapodás szerinti napi munkaidőt is helytállóan állapította meg, és jogszabálysértés nélkül rögzítette, hogy az alperes megfizette a munkabér összegét. A perköltség tekintetében utalt arra, hogy a Pp. 83. § (4) bekezdése szerint a leszállított kereseti rész tekintetében a felperest pervesztesnek kell tekinteni.

[19] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében fenntartotta a fellebbezésben foglaltakat.

[20] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt részben megalapozottnak ítélte.

[21] Az elsőfokú ítéletnek a 115 200 forint elmaradt munkabér és járulékai, valamint szabadságmegváltás megfizetésére vonatkozó rendelkezéseit fellebbezés nem érte, a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján az ítéltábla ezen rendelkezéseket nem érintette, az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

[22] A Pp. 342 § (1) és (3) bekezdése értelmében az érdemi döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen és ellenkérelmen, és a bíróság döntése meghozatalakor a fél által állított joghoz is kötött. Az elsőfokú bíróság ítéletében ugyanakkor a fellebbezéssel támadott körben a felperes által állított jogot, ezen kereseti követelésének jogalapját tévesen, a felperes módosított keresetétől eltérően rögzítette és bírálta el.

[23] A felperes 2020. augusztus 31. napján benyújtott keresetében valóban az Mt. 139. és 140. § alapján elmaradt bérpótlék és fizetéskülönbözet címén kérte 1 567 200 forint megfizetésére kötelezni az alperest, ekkor kizárólag arra hivatkozott, hogy a bérjegyzékben foglaltaktól eltérően naponta 12 órát dolgozott, azonban sem túlórapótlékot, sem bérpótlékot nem fizetnek a részére. A 2021. február 11. napján kelt perfelvételi iratban már hivatkozott arra, hogy a szóbeli munkaszerződés szerinti 800 forintos órabér helyett csak 500 forintos órabért fizetett meg részére az alperes és az évi 1742 ledolgozott óra figyelembevételével évente 522 600 forint elmaradt jövedelme keletkezett, melyet 3 évre érvényesített. Majd 2021. szeptember 18. napján, immár kézzel írott számítást is csatolva módosította keresetét és követelését részben elmaradt bérpótlék, részben fizetéskülönbözet jogcímén érvényesítette 2 931 231 forint összegben. Jogi érvelésként korábban megjelöltek mellett felhívta az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontját is, állítva, hogy a munkáltató a munkaszerződés szerinti munkabér és emellett túlmunka után járó bérpótlék megfizetésére volt köteles. E keresetváltoztatással tehát egyaránt érvényesítette a megállapodás szerinti 800 forint és a kifizetett 500 forintos órabér különbségét és túlóra után járó bérpótlékot. Az érdemi tárgyalási szakban meghallgatott alperesi törvényes képviselő az alperes korábbi védekezésével ellentétben elismerte, hogy a felperes váltásban hétfőtől péntekig 6 órától 18 óráig, szombaton 6 órától 13 óráig dolgozott; nettó 800 forintos órabér mellett. Az elsőfokú bíróság Pp. 237. § (1) és (2) bekezdése szerinti anyagi pervezetését követően a felperes, a Pp. 220. § (5) bekezdése szerint engedélyezett határidőn belül előterjesztett keresetpontosításban követelését leszállította, kizárólag fizetéskülönbözet jogcímén kérte az alperes marasztalását 1 567 800 forint összegben. A keresetpontosítás második oldalának utolsó előtti bekezdése szerint keresetét arra alapította, hogy az alperes a megállapodás szerinti 800 forintos órabér helyett csak óránként 500 forintot fizetett meg, a különbség 2017, 2018. és 2019. évre egyaránt 522 600 forint, azaz összesen 1 567 800 forint.

[24] Az alperesi törvényes képviselő felperesi tényállítást elismerő nyilatkozata és ellenkérelmének ennek megfelelő módosítása a Pp. 221. § (1) bekezdés b) pontja szerint, míg a felperesi keresetleszállítás a Pp. 221. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozat, ekként a kereset pontosítását az elsőfokú bíróságnak figyelembe kellett volna vennie.

[25] A keresetpontosítás ugyan utal az Mt. 139. és 140. §-ára is, ugyanakkor elmaradt fizetéskülönbözet jogcímén érvényesíti az 1 567 800 forint iránti igényt, egyértelműen és kivastagítva tartalmazza, hogy a fenntartott 1 567 800 forint összegű követelést kizárólag a 800 és 500 forintos órabér különbségeként érvényesíti, melyhez jogi érvelésként kizárólag az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontját hívja fel (IV/4. pont). Amennyiben az elsőfokú bíróság felperes keresetét nem tekintette kellően határozottnak, úgy a Pp. 237. § (1) bekezdése szerinti anyagi pervezetés körében lett volna köteles az esetleges ellentmondások tisztázására, erre azonban nem került sor. A keresetváltoztatás ugyanakkor – figyelemmel a Pp. 110. § (3) bekezdésében foglaltakra is – kizárólag akként értelmezhető, hogy a felperes az 1 567 800 forint megfizetése iránti keresetét fizetéskülönbözet címén tartotta fenn, melyet fellebbezése is megerősít.

[26] A Pp. 342. § (3) bekezdése alapján az érdemi döntés nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított. A felperes fentiek szerint pontosított keresetére és alperes érdemi védekezésére tekintettel a tárgyalás berekesztésének időpontjában már nem volt jelentősége annak, hogy a felperes foglalkoztatása ténylegesen milyen munkaidő-beosztás mellett történt, a perben elbírálandó kérdés kizárólag az volt, hogy az alperes teljes összegben megfizette-e a felek megállapodása szerinti munkabért. Az ítéltábla ezért mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásából a felperes munkaidő-beosztására vonatkozó jogi okfejtést.

[27] Az elsőfokú bíróság a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján tényként állapította meg, hogy a felek az írásba foglalt munkaszerződéstől eltérően 800 forintos órabérben állapodtak meg, amit az Mt. 44. § értelmében – mivel érvénytelenségre a felperes nem hivatkozott és munkavégzési kötelezettségét teljesítette – ez az alaki hiba ellenére is érvényes kikötés.

[28] A felperes e kereseti kérelme kapcsán az alperesi törvényes képviselő nyilatkozatát követően megváltoztatott ellenkérelem alapján csupán az volt vitatott, hogy a megállapodás szerinti munkabért az alperes teljes összegben megfizette-e. A Pp. 522. § (1) bekezdés c) pontja szerint e körben a bizonyítás az alperest terhelte, melyről az elsőfokú bíróság a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetés körében az alperesi törvényes képviselő nyilatkozatát követően tájékoztatta is a feleket (33.M.70037/2021/19. szám alatti jegyzőkönyv 9. oldal).

[29] Az alperes e körben a Pp. 220. § (5) bekezdése szerint engedélyezett határidőben utólagos bizonyítás körében csatolt ismeretlen eredetű füzetlapmásolatokat. Mivel az alperes ezeket az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését követő felhívásra csatolta be, a Pp. 220. § (1) bekezdés d) pontja az elsőfokú bíróság azokat tévesen zárta ki, az ítéltábla e bizonyítékot értékelte, ugyanakkor az a munkabér kifizetésének igazolására nem volt alkalmas.

[30] A füzetlap másolatok nem felelnek meg az Mt. 134. § előírásainak, azokból ugyanis a rendes, rendkívüli munkaidő, készenlét, szabadság, önként vállalt túlmunka tartama nem állapítható meg. Nem igazolt, hogy ezen nyilvántartást ki, milyen dokumentumok alapján, hogyan vezette. A füzetben valóban találhatóak olyan bejegyzések, melyek Anikó név mellett bizonyos összegeket tartalmaznak, azonban nem rekonstruálható, hogy azokat ki és mikor jegyezte le. A felperes az összegek átvételét nem ismerte el, a füzetben azok átvételét aláírásával nem tanúsította, ezért nem igazolják az összegek tényleges átvételét. Szintén nem bizonyította a teljes munkabér összegének megfizetését tanú5 tanúvallomása, hiszen saját előadása szerint is csupán 2019. évtől dolgozott az alperesnél, az ezt megelőző időszakra vonatkozóan vallomása nem vehető figyelembe. A tanú csupán azt adta elő, hogy az alperesi törvényes képviselő által letett – a felperes fizetését tartalmazó - borítékra 96 000 forint volt felírva, azonban az le volt zárva, ekként a tanú csak azt láthatta, hogy a borítékon milyen összeg szerepelt, azt tanúsítani nem tudta, hogy ténylegesen ezen összeg volt abban elhelyezve. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a csatolt füzetlap másolatok sem minden esetben 96 000 forintot rögzítenek a felperes neve mellett, és a felperes által 2020. március hónapra érvényesített 115 200 forintos munkabér iránti igényt összecszerűségében sem vitatta az alperes.

[31] Az alperes mindezekre tekintettel a perben nem bizonyította, hogy a felek megállapodása szerinti munkabért a felperesnek megfizette, a bizonyítottság hiánya a Pp. 265. § (2) bekezdése alapján az alperes terhére esett.

[32] A felperes több alkalommal is csatolta a fizetéskülönbözet számításának levezetését. E szerint minden második héten mely szerint hétfőtől péntekig napi 12 órát, míg szombaton 7 órát, azaz évente 1742 órát dolgozott le, ezen tényelődását a per során alperes nem tette vitássá, azt a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján azt az ítéltábla is tényként fogadta el. (Megjegyzi az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a ledolgozott munkaidő tekintetében ellentmondást tartalmaz, míg [3] bekezdésében azt rögzíti, hogy a söröző szombaton 6-13 óra között volt nyitva, [6] bekezdése szerint a felperes szombaton 6 órát dolgozott.) Szintén nem tette vitássá az alperes azon számítást, melynek eredményeképpen ezen évente ledolgozott 1742 óra figyelembevételével a 800 és 500 forintos órabér különözete évente 522 600 forint.

[33] Az Mt. 42. § (1) bekezdés b) pontja szerint a munkáltató köteles a munkavállalót foglalkoztatni és részére munkabért fizetni a felek megállapodásának megfelelő összegben. Az alperes a fentiek szerint a perben nem bizonyította, hogy a megállapodás szerinti teljes munkabért megfizette, a Pp. 522. § (1) bekezdés c) pontja és 265. § (2) bekezdése alapján ezért az ítéltábla a felperes tényelődását valónak fogadta el.

[34] Az ítéltábla azonban észlelte, hogy a felperes munkabérkülönbözet iránti igényét 2017-2019. évekre érvényesítette, keresetlevelét ugyanakkor 2020. augusztus 31. napján nyújtotta be, de csak a 2021. február 11. napján előterjesztett keresetpontosításában hivatkozott először arra, hogy követelése a megállapodás szerinti 800 forintos órabér és a ténylegesen kifizetett 500 forintos órabér különözeten alapul.

[35] Az Mt. 286. § (1) bekezdése szerint a munkajogi igény 3 év alatt évül el, az elévülést a bíróság a 286. § (3) bekezdése szerint hivatalból köteles figyelembe venni. Az Mt. 286. § (4) bekezdése értelmében az elévülésre a polgári jogi szabályait kell ugyan alkalmazni, azonban a perben sem az elévülés nyugvása (Ptk. 6:24. §), sem megszakadása (Ptk. 6:25. § (1) bekezdése) nem állapítható meg. Mivel a felperes ezen igényét először 2021. február 11. napján terjesztette elő, az elévülés szempontjából ezen időpont irányadó, így a 2017. évi és a 2018. február 11. napjáig esedékes munkabérkülönbözet iránti igénye elévült, ezen részben a kereset nem megalapozott. Ebben az ítéltábla figyelemmel volt az Mt. 155. (1) és (2) bekezdésében foglaltakra is, mely szerint a munkabért utólag kell elszámolni és arról a tárgyhónapot követő hónap tizedik napjáig írásbeli tájékoztatást kell adni a munkáltatónak. Az ítéltábla a felperes keresetét mindezek alapján 2019. évre az alperes által nem vitatott számítási metódus szerint 522 600 forint összegben, míg 2018. évre vonatkozóan – figyelemmel arra, hogy az alperes az Mt. 134. § megsértésével megfelelő munkaidőnyilvántartást nem vezetett – a felperes által kimunkált és alperes által nem vitatott számítási módozatot alapul véve, a kiszámolt egy évi összeg 11/12-ed részben (479 050

forint) találta a megalapozottnak és bérkülönbözet címén az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja alapján 1 001 650 forint megfizetésére kötelezte az alperest az elsőfokú ítélet Pp. 383. § (2) bekezdése szerinti részbeni megváltoztatása mellett.

[36] A felperes fellebbezésében alaptalanul sérelmezte a Pp. 83. § (4) bekezdésének alkalmazását. Ezen rendelkezés általában irányadó szabályként rögzíti, hogy az érdemi tárgyalási szakban történő keresetleszállítás esetén a felet pervesztesnek kell tekinteni és a 83. § (1) bekezdése alapján az erre eső perköltség megtérítésére köteles. Csupán kivételes esetben mellőzhető ezen szabály alkalmazása, akkor, ha a követelés összegének utólagos módosítására a fél hibáján kívüli okból van szükség, és emiatt a főszabály alkalmazása méltánytalan eredményre vezetne. Erre két esetben van lehetőség: ha a leszállítást az ellenfél teljesítése indokolja, vagy ha a fél a perfelvétel lezárásáig önhibán kívüli okból nem határozhatta meg követelése mértékét. A fellebbezésben foglaltakkal szemben ez utóbbi eset sem áll fenn jelen perben, a felperes már a perfelvétel lezárását megelőzően, 2021. február 11. napján előterjesztett keresetmódosításában pontosan megjelölte a felek megállapodásában szereplő és a ténylegesen megfizetett bérkülönbözet összegét és február 18. napján annak számítási módját is. Annak nincs jelentősége, hogy a per ezen szakaszában a bérkülönbözet mellett bérpótlék iránti követelést is előterjesztett. A felperes már a per első perfelvételi tárgyalásán személyesen nyilatkozott arról, hogy követelése a 800 forint és az 500 forint közötti különbözetről származik, illetőleg pontosan nyilatkozott a munkaidő beosztására is, így az érvényesített követelése a perfelvétel lezárásáig pontosan meghatározható volt. A Pp. 83. § (4) bekezdése nem alkalmazható akkor, ha a felperes az alperes érdemi ellenkérelmére és a bizonyítás eredményére tekintettel szállítja le a keresetét.

[37] Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy a felperes fellebbezésének az ítéltábla részben helyt adott, a pervesztesség-pernyertesség aránya is módosult, ezért változott a Pp. 83. § (1) bekezdése szerinti perköltségviselés is. A felperes pernyertességének aránya kerekítve 30% (29,86%), így a felperes a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint 63 194, az alperes 147 452 forint elsőfokú perköltségre lenne jogosult. Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az ezek beszámításával alperes javára fizetendő ügyvédi munkadíj összegét indokolt a rendelet 3. § (6) bekezdése szerint mérsékelni, annak elsőfokú ítéletben rögzített indokait is osztotta. A felperes által az alperes javára az elsőfokú bíróság által megítélt megfizetendő elsőfokú perköltség összegét ezért nem érintette.

[38] Az ítéltábla a pernyertesség – pervesztesség fenti arányának figyelembevételével rendelkezett a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés alapján számított, a perben a feleket a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXVIII. törvény alapján megillető tárgyi költségfeljegyzési jog alapján feljegyzett elsőfokú eljárási illeték viseléséről. Az alperes a Pp. 102. § (1) bekezdése szerint köteles a pervesztességével arányos részt megfizetni, míg a felperes pervesztességével arányos összeg a Pp. 101. § (6) bekezdése szerint az állam terhén marad.

[39] A felperes fellebbezése részben eredményre vezetett, az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján ezért a rendelkező részben foglaltak szerint az elsőfokú bíróság ítéletét annak fellebbezéssel támadott részében, részben megváltoztatta, míg ezt meghaladóan helybenhagyta.

[40] A másodfokú perköltség megfizetéséről az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, figyelemmel arra, hogy a másodfokú eljárásban felperes pernyertessége 64%-os mértékű. A fellebbezéssel vitatott 1 567 800 forintos összegre tekintettel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint a felperest 25 085 forint, az alperest 14 110 forint ügyvédi munkadíj illeti; az ítéltábla ezek beszámításával kötelezte az alperest a felperes javára másodfokú perköltség megfizetésére.

[41] Az ítéltábla a pernyertesség-pervesztesség fenti arányának figyelembevételével rendelkezett az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján számított, a tárgyi költségfeljegyzési jog alapján feljegyzett 125 424 forint fellebbezési illeték megfizetéséről is a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdése szerint azzal, hogy a felperesre eső eljárási illeték összegét a munkavállalói költségkedvezményére tekintettel az állam viseli.

Debrecen, 2022. április 8.

Dr. Tass Edina s. k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s. k. előadó bíró,
Dr. Kormos János s. k. bíró